

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003639

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-12-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зуб Вадим Валерійович

2. VADYM V. ZUB

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-0263-0404

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 16-12-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Служба безпеки України

Код за ЄДРПОУ: 00034074

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 33, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7165

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.01

Тема дисертації:

1. Інституційно-правове забезпечення економічної безпеки в Україні.
2. Institutional and legal provision of economic security in Ukraine.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню теоретичних і прикладних проблем інституційно-правового забезпечення економічної безпеки в Україні. Здійснено аналіз хронології розвитку теоретичного підґрунтя різноспрямованих та різноаспектних досліджень економічної безпеки вітчизняними та зарубіжними науковцями, що дозволило дійти висновку про певний дефіцит відповідних наукових розвідок з означеної проблематики. Вказано на потребу в обґрунтуванні теоретичних та методологічних положень, пов'язаних з розробкою стратегічних орієнтирів інституціонально-правового забезпечення економічної складової національної безпеки України шляхом застосування міждисциплінарного підходу, комплексного

використання концепцій правових наук та знань у сфері публічного управління і адміністрування. Крім того, виклики економічного, соціального, політичного та правового характеру в досліджуваній сфері вказує на невирішеність та актуальність питань, які стосуються: з'ясування нормативно-правової основи забезпечення економічної безпеки в Україні, уточнення її сутності та змісту; окреслення механізму забезпечення економічної безпеки держави; уточнення правового статусу і повноважень органів державної влади в системі забезпечення економічної безпеки, визначення їх контрольно-наглядних та правоохоронних функцій, особливостей взаємодії тощо. Звертається увага на те, що економічна безпека – це не лише стан функціонування держави, а й результат цілеспрямованої системної динамічної діяльності уповноважених органів, комплексу нормативно-правових, організаційно-інституційних, техніко-технологічних та інноваційно-інвестиційних заходів, спрямованих на забезпечення ефективного захисту базових економічних прав і свобод громадян, суспільства та усіх форм власності держави та її господарського механізму від негативного впливу зовнішніх і внутрішніх загроз та викликів, дестабілізуючих чинників. Наводяться аргументи, що в умовах складної соціально-політичної та військової ситуації в Україні, збільшення кількості загроз для економічної безпеки, нагальною та доцільною є розробка нової Стратегії економічної безпеки України на повоєнний період, яка б враховувала позицію міжнародних фінансових інституцій, Європейського Союзу та Ради Європи, та визначала такі підсистеми / напрямки забезпечення економічної безпеки, як фінансова, виробнича, зовнішньоекономічна, інвестиційно-інноваційна, макроекономічна, соціальна, демографічна, продовольча, енергетична та екологічна. Встановлено, що система економічної безпеки залежно від об'єкта забезпечується на таких ієрархічних рівнях – макро (рівень національного рівня економіки, який пов'язаний зі сферою наддержавних мегарегіональних структур), мезо (рівень економіки адміністративно-територіальної одиниці), регіональний (рівень економічної безпеки регіону) та мікро (рівень економіки суб'єкта господарювання, окремої особи). З'ясовано, що до структури економічної безпеки входять такі основні підсистеми як: нормативна (регулятивна) – правові норми і принципи, що регулюють відносини між суб'єктами державної влади, які відображені у відповідних правових актах та інституційно-функціональна (адміністративно-управлінська), яку складає діяльність спеціалізованих державних органів, а також інших суб'єктів, залучених до цього процесу. Об'єкт економічної безпеки – відповідний стан економіки держави, національні економічні інтереси, які властиві її носіям та потребують збереження, розвитку, мінімізації негативних впливів. Запропоновано розглядати механізм забезпечення економічної безпеки як складно-організовану функціональну складову системи державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, недержавних суб'єктів (інституційна складова), а також правових засобів і видів юридичної діяльності, які регулюють реалізацію державно-владного впливу в економічній сфері, забезпечують захист економічних відносин від існуючих ризиків та загроз на національному та глобальному рівнях. Зазначається, що нормативно правове забезпечення економічної безпеки України – система всіх упорядкованих певним чином первинних та вторинних нормативно-правових актів, які прямо чи опосередковано унормовують правовідносини в економічній сфері, а також комплекс відповідних забезпечувальних заходів. Наявність недоліків правового регулювання призводить до низької ефективності реалізації державної безпекової політики, порушення економічних прав громадян та суб'єктів господарювання. Такий стан речей спонукав до вироблення пропозицій щодо внесення змін до чинного законодавства. Зокрема, обґрунтовано доцільність прийняття Закону України «Про економічну безпеку України», положення якого регламентували б відносини в сфері економічної безпеки держави, визначали відповідний інституційний склад та механізм забезпечення безпеки на державному рівні, передбачали створення в системі органів виконавчої влади окремого органу моніторингу економічної безпеки держави.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of theoretical and applied problems of institutional and legal provision of economic security in Ukraine. An analysis of the chronology of the development of the theoretical basis of multi-directional and multi-aspect studies of economic security by domestic and foreign scientists was carried out, which made it possible to come to a conclusion about a certain lack of relevant scientific research on the specified problem. The need to substantiate theoretical and methodological provisions related to the development of strategic guidelines for the institutional and legal support of the economic

component of Ukraine's national security through the application of an interdisciplinary approach, the comprehensive use of concepts of legal sciences and knowledge in the field of public management and administration is indicated. In addition, challenges of an economic, social, political and legal nature in the researched area indicate the unsolved and actuality of issues related to: clarifying the regulatory and legal basis for ensuring economic security in Ukraine, clarifying its essence and content; outline of the mechanism for ensuring the economic security of the state; clarifying the legal status and powers of state authorities in the system of ensuring economic security, determining their supervisory and law enforcement functions, features of interaction, etc. Attention is drawn to the fact that economic security is not only the state of functioning of the state, but also the result of purposeful systematic dynamic activity of authorized bodies, a complex of normative-legal, organizational-institutional, technical-technological and innovative-investment measures aimed at ensuring effective protection of basic economic rights and freedoms of citizens, society and all forms of ownership of the state and its economic mechanism from the negative impact of external and internal threats and challenges, destabilizing factors. Arguments are given that in the conditions of a complex socio-political and military situation in Ukraine, an increase in the number of threats to economic security, it is urgent and expedient to develop a new Strategy for the economic security of Ukraine for the post-war period, which would take into account the position of international financial institutions, the European Union and the Council of Europe, and defined such subsystems / areas of ensuring economic security as financial, production, foreign economic, investment and innovation, macroeconomic, social, demographic, food, energy and environmental. It was established that the system of economic security, depending on the object, is provided at the following hierarchical levels - macro (the level of the national level of the economy, which is connected with the sphere of supranational megaregional structures), meso (the level of the economy of the administrative-territorial unit), regional (the level of economic security region) and micro (level of the economy of a business entity, an individual). It was found that the structure of economic security includes such main subsystems as: normative (regulatory) - legal norms and principles regulating relations between subjects of state power, which are reflected in the relevant legal acts, and institutional-functional (administrative-management), which consists of the activities of specialized state bodies, as well as other subjects involved in this process. The object of economic security is the appropriate state of the state's economy, national economic interests that are inherent to its holders and require preservation, development, and minimization of negative impacts. It is proposed to consider the mechanism of ensuring economic security as a complex functional component of the system of state bodies, local self-government bodies, their officials, non-state subjects (institutional component), as well as legal means and types of legal activity that regulate the implementation of state-authority influence in the economic sphere, provide protection of economic relations from existing risks and threats at various national and global levels. It is noted that the normative and legal provision of the economic security of Ukraine is a system of all primary and secondary normative legal acts, which directly or indirectly normalize relations in the economic sphere, as well as a set of relevant security measures. The presence of numerous deficiencies in legal regulation leads to low effectiveness of the implementation of the state security policy, violation of the economic rights of citizens and business entities.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Зуб В. В. Сутнісна характеристика економічної безпеки держави. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». // Б. 2024. № 2. С. 457–462.
2. Зуб В. В. Щодо впорядкування окремих дефініцій у нормативно правовому регулюванні економічної безпеки. Науковий вісник УжНУ. Серія: Право», // Б. 2024. № 82 (1). С. 59–64.
3. Зуб В. В. Тлумачення окремих категорій в аспекті забезпечення економічної безпеки. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Юридичні науки. // Б. 2024. № 1 (69). С. 5–7.
4. Зуб В. В. Економічна безпека в структурі національної безпеки держави: проблема визначення поняття та змісту. Україна і Європейський Союз: шлях до сталого розвитку: збірник наукових статей за матеріалами IV Всеукр. наук.-практ. конф. з європ. права (Харків, 19 листопада 2020 р.) Харків, 2020. С.19–23.
5. Зуб В. В. Створення єдиного інформаційного простору правоохоронних органів в умовах впровадження ІLP-моделі правоохоронної діяльності в Україні. Законодавче забезпечення діяльності Бюро економічної безпеки України: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків – Київ, 17 травня 2021 р.). Харків-Київ: Нац. акад. внутр. справ. 2021. С.95–98.
6. Зуб В. В. Роль Європейського Союзу в забезпеченні економічної безпеки України в умовах війни і повоєнний період. Економічна безпека: міжнародний і національний рівень: Збірник наукових праць НДІ ПЗІР НАПрН України за матеріалами І-ї науково-практичної конференції (м. Харків, 27 травня 2022 року) / за ред. С. В. Глібка, І. В. Яковюка, О. О. Петришина. Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2022.
7. Зуб В. В., Шалупня К. С. Ризики використання криптовалюти для національної та міжнародної безпеки. Національна безпека України в умовах нових викликів і загроз : зб. наук. статей за матеріалами І-ї наук. практ. конф., присвяч. пам'яті проф. Ю. П. Битяка, м. Харків, 19 трав. 2023 р. / редкол.: С. Г. Серьогіна, І. В. Яковюк та ін. Харків, 2023. С. 6–11.
8. Зуб В. В. Пріоритетні напрямки забезпечення економічної безпеки України в умовах зовнішніх загроз. Гуманітарний і інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих вчених: ІХ Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих учених (м. Одеса, 15 грудня 2023 р.). Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-357-9-12>.
9. Зуб В. В. Бюро економічної безпеки України як суб'єкт протидії економічній злочинності. Процесуальні та криміналістичні аспекти розслідування воєнних злочинів: зб. наук. статей за мат. круглого столу (м. Одеса, 21 лютого 2024 р.). ОДУВС. Одеса, 2024. С. 60–63.
10. Зуб В.В. Легальні дефініції у нормативно правовому регулюванні економічної безпеки. Світова економіка та цивілізаційний поступ в умовах поліструктурних змін: економіко-технологічні, ресурсні, політико-правові, безпекові та соціальні фактори: зб. наук. статей за мат. міжнар. наук. конференц., присвяченої Дню факультету міжнародних економічних відносин. ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (м. Ужгород, 16 17квітня 2024 р.). Ужгород, 2024. С. 221–224.
11. Zub V.V. Authority of local government bodies to ensure the economic security of the community. European Socio-Legal and Humanitarian Studies. 2024. № 1. P. 174–182.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000954

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойчук Дмитро Сергійович

2. Dmytro S. Boichuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7967-4443

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Климчук Михайло Павлович

2. Mykhailo P. Klymchuk

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0488-5470

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватний вищий навчальний заклад "Європейський університет"

Код за ЄДРПОУ: 24366800

Місцезнаходження: бульвар Академіка Вернадського, буд. 16-в, Київ, 03115, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дикий Анатолій Петрович

2. ANATOLIY P. DYKYI

Кваліфікація: д. е. н., доц., 21.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5819-0236

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єфремова Катерина Вікторівна

2. KATERYNA V. YEFREMOVA

Кваліфікація: к. ю. н., старший науковий співробітник, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1917-9691

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковюк Іван Васильович

2. IVAN V. YAKOVIUK

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8070-1645

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Білоусов Євген Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Білоусов Євген Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна